

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת מטות

קדושת הדיבור

תחילתה של הפרשה דנה בחובת האדם לקיים את נדריו:

"אִישׁ כִּי יִדַּר נֶדֶר לַה' אוֹ הַשְּׁבַע שְׁבַעַה לְאָסֹר אָסֹר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחַל דְּבָרוֹ כְּכֹל הַיֵּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה" (במדבר ל, ג).

התורה אינה מסתפקת בחיוב האדם לפעול כפי שהתחייב – "ככל היוצא מפיו יעשה", אלא מוסיפה ביטוי מיוחד: "לא יחל דבר". בביטוי זה מדגישה התורה שאי קיום ההתחייבות פירושו חילול הדיבור.

ואם אפשר לחלל את הדיבור, משמע שלדיבור יש ממד של קדושה. הדיבור היוצא מפינו מבטא את מחשבותינו, והמחשבה היא ראי הנשמה, שהיא כהגדרתו של איוב (לא, ב) "חֵלֶק אֶ-לוֹהַּ מִמְעַל".

הימנעות מעמידה בהתחייבות היא אפוא פשע כפול – פשע כלפי הזולת שסמך עלינו, ופשע כלפינו, כלפי נשמתנו. היכולת לדבר היא המבדילה את בני האדם משאר בעלי החיים, וכל מילה היוצאת מפינו היא בעלת משמעות. חילול הדיבור הוא איבוד הממד האנושי שלנו.

דברים אלו המופיעים בתחילתה של הפרשה מעניקים משנה תוקף לאשר יסופר בסופה: בני גד ובני ראובן ירשו את נחלתם בעבר הירדן תמורת התחייבות מפורשת להשתתף כחלוצים בכיבוש הארץ, וכפי שנלמד בהמשך – הם קיימו את התחייבותם במלואה.

עלינו לשקול היטב את המילים היוצאת מפינו, ולזכור תמיד כי יש בהן ממד של קדושה.

שאול דוד בוצ'קו